

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la propunerea declarării stării de urgență

În temeiul art. 19 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență.
2. Se propune Parlamentului să declare stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.
3. Se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de hotărâre a Parlamentului privind declararea stării de urgență.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Ministrul afacerilor interne

Ana Revenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**H O T Ă R Ă R E**
privind declararea stării de urgență

În temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 12 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere propunerea Guvernului Republicii Moldova, ce are la bază Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență, precum și ținând cont de faptul că insuficiența gazelor naturale afectează direct și imediat securitatea statului și al cetățenilor,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – Se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă de 60 de zile.

Art.2. – Pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri:

- 1) dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de gaze naturale și a altor resurse energetice;
- 2) adoptarea deciziilor necesare în scopul asigurării unor acțiuni rapide de asigurare cu gaze naturale, inclusiv prin derogare de la prevederile normative;
- 3) adoptarea deciziilor de împuternicire a furnizorilor și a operatorilor de sistem să acționeze în scopul procurării, transportării și distribuției gazelor naturale și altor resurse energetice pe întreg teritoriul țării;
- 4) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind:
 - a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației;
 - b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale;
 - c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații;
- 5) instituirea de instrumente rapide de colectare a plăților de la consumatori pentru gazele naturale folosite;

6) instituirea unui regim special de procurare a gazelor naturale în regim rapid, în caz de necesitate;

7) alocarea mijloacelor financiare pentru asigurarea procurării volumelor necesare de gaze naturale, în caz de necesitate;

8) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor care au provocat starea de urgență.

Art. 3. – Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Art. 4. – Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii.

Art. 5. – Parlamentul Republicii Moldova va informa, în termen de 3 zile, Secretarul General al ONU și Secretarul General al Consiliului Europei despre prezenta hotărâre și cauzele adoptării acesteia.

Art. 6. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Parlamentului
privind declararea stării de urgență

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul hotărârii Parlamentului „Privind declararea stării de urgență” a fost elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În cadrul ședinței din 13 octombrie 2021 Comisia pentru Situații Excepționale prin Procesul-verbal nr.12-53-242-7749 a constatat apariția unei situații excepționale pe piața gazelor naturale - stare de alertă.

La data de 18 ianuarie 2022, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a fost informat de către SAP „Gazprom” că acesta a remis notificare către SA „Moldovagaz”, potrivit căreia în cazul în care SA „Moldovagaz” nu va achita 50% din costul gazelor naturale contractate pentru luna ianuarie 2022, SAP „Gazprom” va demara acțiuni privind sistarea livrărilor de gaze naturale începând cu data de 21 ianuarie 2022, ora 08:00.

La moment, instrumentele legale disponibile și competențele Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în contextul stării de alertă pe piața gazelor naturale instituită în baza Hotărârii Guvernului nr.207/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale, nu sunt suficiente pentru depășirea situației existente în sectorul energetic, în special actele normative în vigoare, depășesc atribuțiile Comisiei, precum și prevederile Regulamentului Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1340/2001.

Potrivit prevederilor Contractului nr. 1GM-07-11 din 29 decembrie 2006 încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, prețul de achiziție a gazelor naturale se stabilește în dependență de cotațiile prețurilor la gazele naturale și petrol pe piețele internaționale. În contextul unor creșteri fără precedent a prețurilor la gaze naturale pe piețele internaționale, prețul de achiziție a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la SAP „Gazprom” în luna ianuarie este estimat la valoarea de 640,9 USD/1000 m³. Având în vedere faptul că prețul reglementat aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a fost calculat la prețul de achiziție de 430,15 USD/1000 m³ se atestă o deviere financiară majoră.

Conform prevederilor aceluiași Contract, SA „Moldovagaz” în calitate de cumpărător **trebuie să achite/transfere până la data de 20 ale fiecărei luni** plata pentru consumul gazelor naturale furnizate consumatorilor în luna precedentă precum și costul a 50% din volumul estimat/prognozat a fi furnizat consumatorilor în luna curentă.

Prin urmare, conform acestei clauze contractuale, **la data de 20 ianuarie 2022, SA „Moldovagaz” trebuie să achite către SAP „Gazprom” suma de 44.801.725 USD (sumă achitată la data de 13 decembrie 2022)** reprezentând restul plății pentru luna **decembrie 2021** precum și suma de **63.107.965,00 USD reprezentând 50% din costul gazelor naturale contractat pentru luna ianuarie 2022**. Precizăm că pentru **luna ianuarie 2022** în Contractul 1GM-07-11 din 29 decembrie 2006 este prevăzută pentru aprovizionarea consumatorilor de pe malul drept al râului Nistru un volum de 197.000.000 m³ de gaze naturale, al cărui cost total este în prezent estimat la **127.497.310 USD**, considerând costul determinat de către SA „Moldovagaz” de **640,9 USD/1000 m³** comunicat de SA „Moldovagaz” prin scrisoarea nr. 05/1-159 din 18 ianuarie 2021.

În condițiile în care prețurile reglementate la gazele naturale pentru consumatorii finali aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică iau în considerare un preț al gazelor de numai 430,15 USD/1000 m³, iar prețul de achiziție în luna ianuarie 2022 este semnificativ mai mare, chiar dacă se întreprind așa acțiuni ca amânarea plății către SA „Energocom” pentru onorarea obligațiilor de plată a gazelor naturale livrate în perioadele precedente sau măsuri ce vizează taxa pe valoarea adăugată (TVA), oricum va exista un decalaj de casă **negativ pentru luna ianuarie 2022 care se estimează la cca 451,1 mil. lei sau 25,01 mil. USD**.

Neîndeplinirea obligațiilor contractuale față de SAP „Gazprom” vor conduce atât la aplicarea unor acțiuni privind sistarea livrărilor de gaze naturale cât și la posibilă rezoluțiune unilaterală a Contractului, ceea ce va avea un efect devastator pentru cetățeni și pentru economia Republicii Moldova atât din perspectiva utilizării gazelor naturale pentru producerea de agent termic, dar și din aspectul livrării de energie electrică. În cazul sistării livrărilor de gaze naturale pentru malul drept al râului Nistru, ar putea avea loc întreruperi în livrarea gazelor naturale și pentru malul stâng, unde este amplasată centrala termoelectrică MGRES și care generează cea mai mare parte - circa 80% din energia electrică consumată pe malul drept al râului Nistru.

Prin prisma celor relevate, ținând cont de necesitatea stringentă de asigurare a securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova, în contextul riscurilor privind limitările furnizării gazelor naturale în luna ianuarie 2022, precum și în condiția incapacității furnizorului SA „Moldovagaz” de a-și onora obligațiunile de plată conform prevederilor Contractului de furnizare gaze naturale încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, considerăm imperios necesară declararea stării de urgență.

Reieșind din faptul că există riscul iminent ca această situație să se repete până la sfârșitul sezonului de încălzire (*20 februarie și 20 martie a anului curent*), și incertitudine privind

livrarea gazelor naturale de către furnizor, se propune declararea stării de urgență pentru o perioadă de 60 zile.

În temeiul prevederilor art.17 al Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, „Starea de urgență se declară la propunerea Președintelui Republicii Moldova sau a Guvernului.”

Subsecvent, art.19 al legii citate dispune că, „ (1) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova prezintă Guvernului un raport privind necesitatea declarării stării de urgență.

(2) Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale este examinat, în regim de urgență, la ședința Guvernului, la care se adoptă hotărârea de a înainta Parlamentului propunerea privind declararea stării de urgență.

(3) Prim-ministrul remite neîntârziat Parlamentului propunerea privind declararea stării de urgență.”

În context, prezentul proiect se întemeiază pe Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale din 19.01.2022.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede declararea stării de urgență pe piața gazelor naturale, care se aplică pe întreg teritoriu al Republicii Moldova pe o perioadă de 60 de zile.

Starea de urgență va intra în vigoare la data adoptării de către Parlament a prezentei hotărâri. Or, conform prevederilor art.14 alin.(1) al Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război „Hotărârea privind declararea stării de urgență, de asediu sau de război intră în vigoare din momentul adoptării și se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă.”

Pe durata stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții cu caracter executoriu pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Proiectul instituie un șir de măsuri de vor aplicate de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în scopul prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor situației care a provocat starea de urgență.

Secretar General

Lilia DABIJA